

DE TRIBUNE

Redactieadres:

D. J. WIJNKOOP N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:

J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

• VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Onze leuze. — De verkiezingstaktiek der S. D. A. P. — Algemeen Kiesrecht en de Burgerpartijen. — Ons Kongres — Verbetering der Ongevallenwet — Uit het Buitenland: Internationale invloeden. — Onze Brochures — Strijdprogram der S. D. P. — Uit de Vakbeweging: Aan de georganiseerde vakarbeiders. — Het Arbeidscontract. — Een nieuwe afdeling. — Een aanslag. — Onze houding ten opzichte van de S. D. A. P.

Onze Candidaten.

De kandidaten der Sociaal-Democratische Partij zijn:

Voor AMSTERDAM III

D. J. WIJNKOOP.

Voor AMSTERDAM IX

L. L. J. DE VISSER.

Voor ROTTERDAM IV

W. VAN RAVESTEIJN JR.

Voor LEIDEN

L. L. J. DE VISSER.

Onze Leuze.

Onze leus, men weet het, is het Algemeen Kiesrecht voor Mannen en voor Vrouwen. Oorspronkelijk de leuze van de democratie, is dit thans in werkelijkheid nog maar alleen het parool van de Sociaaldemocratie, ook in Nederland. In een ander artikel van dit blad hebben we het over de Burgerpartijen en het A. K. Hier zullen we u kort zeggen, waarom A. K. en dat alleen de strijdleus van de Sociaaldemocratie moet zijn.

Ons doel is het Socialisme. Maar om daartoe te komen moeten we de belemmeringen wegruimen, die het proletariaat in den weg staan, en dat is in de eerste plaats de politieke heerschappij van de bourgeoisie. We moeten dus de organisatie vormen om de macht te veroveren. Later zullen we die organisatie kunnen gebruiken om de socialistische inplaats van de kapitalistische voortbrengingswijze te stellen.

Hoe veroveren we de macht? Als onze macht alleen maar in het aantal zelf van het proletariaat zat, dan waren we er misschien al in alle kapitalistische landen, en was het kapitalisme al opgeruimd. Want het proletariaat is of komt in die landen door de economische ontwikkeling zelve, ook in Nederland, hoe langer hoe meer in de meerderheid. Maar het aantal alleen, dat zien we, is niet genoeg. De proletarische meerderheid wordt door de kapitalistische minderheid onderdrukt, uitgebuit, in armoede en ellende gedompeld. Alleen het inzicht in de oorzaken van die ellendige armoede, van die drukkende uitbuiting kan de arbeiders tot het inzicht van hun wezenlijke macht brengen. Het inzicht brengt hun de macht, inzicht in de kapitalistische ontwikkeling en in de, door, en tegen haar opgewekte noodzakelijkheid van zoo algemeen mogelijke organisatie van het proletariaat.

Wat kan de proletariërs nu algemeener organi-

seeren, algemeener opwekken, algemeener verbinden: de strijd om één of zelfs tien sociale hervormingen, die immer slechts bepaalde, zij het soms zeer groote groepen van het proletariaat direkt aangaan, of de strijd om hun medezeggenschap daar waar de politieke heerschappij, die het proletariaat zich veroveren moet, gevoerd wordt. Het lijdt geen twijfel nietwaar, dat voelt elk uwer, dat de algemeene strijd om het kiesrecht, dus om de macht van dat recht, eens veroverd, ook in dienst van de direkte en eindelijke bedoelingen van het proletariaat, van de direkte hervormingen en van het socialisme te gebruiken, dat dit het proletariaat meer samenbindt. Dit is de revolutionaire strijd bij uitnemendheid, omdat het van de gansche proletarische klasse, tegen de macht van het kapitalisme gaat. Daarom verzet de kapitalistische klasse zich juist tegen het A. K. sinds 30 jaren in stijgende, in plaats van in afnemende mate. Daarom probeert ze het proletariaat met allerlei schoonschijnende leuzen van huismanskiesrecht, gezinshoofdenkiesrecht, organisch kiesrecht, blanco-artikel, tegenwoordig zelfs met de uit de daden blijkende valsche leuze van Grondwetsherziening om te komen tot A. K., zoowel van liberale als van klerikale, van democratische als van konservatieve zijde zoet te houden, te verwarren, te verdeelen en te verzwakken.

Grondwetsherziening komt wel binnen korter of langer tijd. Maar als ons Hollandsche proletariaat niet oppast, dat zal het gaan als in Saksen voor ± 15 jaren. Dan zal de kiesrechtverandering een machtsverzwakking worden in plaats van een machtsuitbreiding. De gansche burgerlijke klasse in Holland staat op het oogenblik min of meer bereid een Grondwetsherziening aan te gaan, maar ééne om het proletariaat in macht te doen achteruit gaan, Dan zullen ze met hun hervormingen komen, hervormingen, waarvan we de smaak kennen uit het Arbeidskontraat.

Welnu tegen den aanslag waarop de bourgeoisie listig en rustig zint, kunnen wij niet met 5 leuzen, maar slechts met één wapenkreet antwoorden. Het kan niet anders zijn dan vóór het A. K. voor Mannen en Vrouwen, zonder eenige bijkomende verzwakking. In deze Verkiezingen is de Soc. Dem. Partij de eenige die die leuze duidelijk en klaar uitspreekt. Na de verkiezingen zal het proletariaat hebben te zorgen dat de Kiesrechtstrijd, de machtsstrijd, thans door een aanval van de bourgeoisie fel begonnen, blijft voortduren en de bourgeoisie geen rust laat voordat het A. K. is veroverd.

WP.

De taktiek der S. D. A. P.

Er zijn drie dingen die op de taktiek der S. D. A. P. in 1909 een scherp licht werpen. En in het algemeen op het Revisionisme.

Het eerste is het voorstel der gemeenteraadsleden der S.D.A.P. in het Bildt in Friesland, om van gemeentewege grond te koopen en dezen in kleine stukken aan arbeiders in pacht te geven. Ceton sprak daar reeds over in het vorig nummer der „Tribune“.

In hun toelichting zeggen de voorstellers o. a., dat zij willen „scheppen een grootere klasse die voor zichzelf werkt.“ Want:

„Rechtens behoort de opbrengst van den arbeid aan de arbeiders, ja, dit is zelfs de eenige rechtvaardige vorm van eigendom.“

Deze sociaal democraten willen dus het tegenovergestelde van wat de maatschappij, volgens hun eigen beginsel-program, wil. Want dit spreekt van den noodzakelijken ondergang van het kleinbedrijf; zij willen eene grootere klasse van kleine bedrijven. Hoewel de ontwikkeling van den landbouw anders is dan van de industrie, is het toch zeker dat zij niet gaat in de richting van het kleinbedrijf.¹⁾

En deze sociaal-democraten vinden het (persoonlijk) eigendom van de opbrengst van den arbeid, die door dit klein-bedrijf verkregen wordt, de eenige rechtvaardige vorm van eigendom. Terwijl hun partij eene maatschappij wil, volgens haar program althans, waarin de voortbrengingswijze (de socialistische) dit persoonlijk eigendom van opbrengst van arbeid onmogelijk maakt.

Men kan er zeker van zijn, dat de S. D. A. P. in Friesland honderden stemmen zal krijgen door dit met slechts kleine meerderheid verworpen voorstel.

Men weet dat noch de Kamerfractie, noch Het Volk, noch het P. B. der S. D. A. P. zich openlijk tegen dit voorstel hebben verzet.

Men herinnert zich, dat de Kamerfractie zeer ijverig waakte voor het nakomen der resolutie van Utrecht tegen de Marxisten. Wegens schending hiervan o. a. heeft zij de redactie van de Tribune uit de partij laten werpen.

Ook de redactie van „Het Volk“ heeft dikwijls de resolutie van Utrecht gebruikt, gezorgd dat zij gehandhaafd werd tegen de Marxisten.

En het P. B. der S. D. A. P. heeft volgens de statuten de plicht te zorgen dat de congres-besluiten der partij worden uitgevoerd.

Er is een besluit van het Congres in Den Haag, waarbij het verpachten van grond in kleine stukken aan arbeiders wordt weggenomen uit de taktiek der S. D. A. P. Dat Congres heeft besloten dat de S. D. A. P. dit niet zal voorstellen.

P. B., Het Volk, de Kamerfractie, tegen de Marxisten die het program verdedigden zoo heftig, laten hen die het program vcrzaken, vrij gaan.

Dat werpt een scherp licht op de taktiek dezer partij.

Niet minder doet dit de taktiek tegenover de sekteschool, nu onlangs door de debatten over de middelbare sekteschool in de Kamer, weer op den voorgrond gebracht.

Zooals men in Friesland aan de reaktionaire wenschen der landarbeiders tegemoet komt, zoo in het heele land aan de reaktionaire wenschen der geloovige arbeiders.

„Principieel heb ik er niets tegen het staatsgeld te geven voor onderwijs, dat dommer en slaafscher maakt dan het neutrale.“

Dat woord komt uit den zelfden geest als: „Mijn beginsel verbiedt mij niet u kleine lapjes grond te verhuuren, waarop gij u afbeult en uw socialisme verliest en tegenwerkt.“

En het beeld der taktiek wordt volmaakt door de houding tegenover de liberalen

De S. D. A. P. zal ze steunen ook als ze duidelijk de arbeiders met het kiesrecht bedriegen, en een

1) Binnen kort zullen wij hierop eens terug komen. Ook de verdere toelichting van deze gemeenteraadsleden is een nadere bespreking waard.

aanslag op het algemeene en gelijke kiesrecht voor mannen en vrouwen in den zin hebben, dat, in zijn uitwerking, reaktionair zou zijn. (Dameskiesrecht, versterking Eerste Kamer etc.)

Waarop steunt dus de taktiek, der S. D. A. P.? Op reaktionaire wenschen van kleine pachters en die het willen worden. Op reaktionaire wenschen van geloovige arbeiders. Op de linksche partijen, die, onder listigen schijn van vooruitgang, stilstand en achteruitgang willen in de vrijheid en macht der arbeiders.

Een taktiek, die de reaktionaire wenschen van proletarische en half proletarische groepen vleit, en zich laat lokken door het bedrog van burgerpartijen, moet falen. Zij komt binnen kort te zeer met de economische ontwikkeling, met de verhouding der klassen, met den klassenstrijd... in strijd. H.G.

Algem. Kiesrecht en de Burgerpartijen.

De Sociaal-democratische Partij (S. D. P.) is van meening, dat geen enkele burgerpartij als zoodanig op dit oogenblik voor den strijd van het A. K. te vertrouwen is. Het is mogelijk, dat er een enkele persoon in een der zgn. democratische partijen is, die werkelijk A. K. wil, zooals wij dat wenschen: onverzwakt. Wij zullen hem dan steunen, indien dat blijkt en hij in herstemming mocht komen. Maar „democraten”, die dameskiesrecht willen naast algemeen mannenkiesrecht, die de Eerste Kamer willen versterken tegen het proletariaat, die zgn. „organisch” kiesrecht willen, d. w. z. een vertegenwoordiging van de verschillende groepen en standen van de bevolking, waarbij, om maar een grond er tegen te noemen, het proletariaat als groep vooruit in de minderheid zou blijken tegenover de tal van andere groepen; zulke vertrouwen wij niet. Wij weten dan dat zij eenige dezer middelen tezamen of een ander middel zullen aangrijpen, om bij de uitbreiding van het kiesrecht het proletariaat meteen te verzwakken; dergelijke „democraten” mogen wij niet vertrouwen, ook al voeren zij A. K. in den mond. Op hen kunnen wij zoomin voor den machtsstrijd om het kiesrecht als voor de soc. hervormingen rekenen.

We zullen zien, dat daarom geen enkele burgerpartij betrouwbaar is. De rechtsche partijen, zelfs de „democratische” katholieken of anti-revolutionairen niet, omdat ze niet eens het A. K. willen. Sommigen hunner gaan in hun toegezegde uitbreiding zeker zeer ver — of het er ook van komen zal, als ze aan de macht zijn, is wat anders — soms verder dan de „Vrijz. Demokraten” met hun frase „Algemeen Kiesrecht”, Dameskiesrecht, of een dergelijke verzwakking. Maar de klerikale partijen zeggen ten minste niet, dat ze A. K. willen, en we weten dus dat ze het niet willen, en dat we ze niet vertrouwen kunnen. Die zekerheid omtrent hun bedoelingen is een voordeel in onze propaganda tegen hen.

Anders staat het met de partijen van links. Zelfs de oud-liberalen koketteeren tegenwoordig al met het Algemeene Kiesrecht, maar ze zeggen er ten minste bij, dat ze het desnoods zullen toelaten als daarnaast komt een versterking van de macht van de streng kapitalistische „Eerste Kamer”, op de manier als bijv. de „demokraat” Treub dat wil. Dat hun A. K. dus geen versterking van de proletarische macht zal zijn, het eenige wat het proletariaat in zijn kiesrechtstrijd kan aanvaarden, is duidelijk.

Anders staat het reeds met de Unie-liberalen van meneer Borgesius *Het Volk* bijv. vloog reeds den 3en Maart 1909 in de kaars, en maakte de arbeiders wijs: „Zoo komt nu de Unie zonder verder voorbehoud tot den eish A. K.” Dat kan men natuurlijk alleen meenen, als men met bijv. Troelstra op het Rotterdamsch Kongres der S. D. A. P. van oordeel is, dat men (bij de herstemmingen) niet moet bestrijden hen die beperkt vrouwenkiesrecht willen invoeren.” In werkelijkheid staat de zaak immers zóó, dat de Lib. Unie wil uitsluiten zoowel de gehuwde vrouwen als de bebedden. Overigens is het juist van Borgesius bekend, dat zijn heele taktiek sinds 1886 geen andere is dan onder allerlei schoonschijnende leugens (thans Grondwetsherziening enz.) het A. K. te verraden, en dat hij daarin tot dusverre is geslaagd, getuige nog onlangs zijn blanco-leugen.

Maar onze verraderlijkste vijanden zijn op het oogenblik op dit punt wel de Vrijzinnig-Democraten. Die heeren te schrijven A. K. in hun program, maar niemand weet of ze werkelijk ook algemeen Vrouwenkiesrecht of Dameskiesrecht wenschen. Wel

weet men, dat sommige hunner voormannen het beperkte vrouwenkiesrecht, natuurlijk tot beperking van de macht der arbeiders, zouden goedkeuren. En dan niet te vergeten het successtuk van den radicaal Treub, die het reeds vroeger genoemde „organisch” Kiesrecht wil voor de Eerste Kamer om zodoende, door de macht der Eerste Kamer, als een andere Van Houten, de macht van een Volksvertegenwoordiging in de Tweede Kamer bij voorbaat te verzwakken.

Zoo ziet ge, arbeiders, weest op uw hoede. Geen van de burgerpartijen wil het Algemeen Kiesrecht voor Mannen en voor Vrouwen, zooals het proletariaat dat wil, onverzwakt. Daarom mogen we ons niet in zalig vertrouwen, zelfs niet bij herstemming tot hen keeren. We zullen tegen elken openbaren of verkapt tegenstander, hij kome van links of van rechts, de georganiseerde macht van de arbeidersklasse hebben te stellen door ons in zulke gevallen van stemmen te onthouden. Doen we dat bewust en georganiseerd, dan is ook onthouding een uiting van onze macht. WP.

Ons Kongres.

Het is niet onze bedoeling, om onder dit hoofd een verslag te geven van ons Kongres van j.l. Zondag. Het Kongres behandelde onze houding bij eerste stemming ten opzichte van de S. D. A. P., waarover in een ander deel van dit blad nog een enkel woord. Voorts werd het strijdprogram van de Soc. Dem. Partij vastgesteld, dat ook in dit blad in zijn geheel te vinden is, en werd o. a. een aanvang gemaakt met het behandelen van de voornaamste punten van de Statuten. Het verslag te zamen met de verslagen onzer twee vorige Kongresdagen zal thans zoo spoedig mogelijk verschijnen.

Het opvallende bij de discussie over ons strijdprogram, vooral uitkomend bij het onderwijs-punt, was de zakelijke manier niet alleen, maar ook het enkel zien naar het socialisme, dat bij alle sprekers in de behandeling der verschillende punten naar voren kwam. Opvallend daarom, omdat degenen, die de heftig persoonlijke en vooral naar de burgerlijke in plaats van naar de socialistische politiek kijkende manieren van de S. D. A. P. kenden, en dat waren natuurlijk de meesten, thans een heerlijk opwekkend gevoel van bevrijding hadden.

Al was het alleen hierom, dan zouden wij reeds moeten zeggen, proletariaat van Holland, de Soc. Dem. Partij heeft zijn reden van bestaan getoond. Totnogtoe, althans sinds 1906, kon voor het Nederlandsch proletariaat geen enkele belangrijke vraag van socialisme zonder de omlaag halende, persoonlijke wijze van strijden, die aan de meeste revisionistische leiders der S. D. A. P. eigen is, behandeld worden. Ondanks overal en natuurlijk ook bij ons opduikend verschil van inzicht, hebben onze sprekers enkel de zaak, het Socialisme, de toekomst van het proletariaat voor oogen gehad, en niet het meer of min sparen van burgerlijke frakties in of buiten het parlement, niet het speculeren op de zwakheid of zwakheden van het proletariaat.

In dat teeken zal onze Partij, de Soc. Dem. Partij, als de kracht van de arbeidersbeweging in Nederland, langzaam maar zeker groeien.

Verbetering der Ongevallenwet.

Als een bewijs, dat er in de laatste jaren toch werkelijk wel dingen van belang voor de arbeiders zijn tot stand gekomen, komt men altijd weer opnieuw in de eerste plaats wijzen op de ongevallenwet. De geheel aan eigen lot overgelaten arbeider van vroeger, die zonder inkomsten maar moest zien zoo spoedig mogelijk beter te worden, om dan de schulden, in den ziekte-tijd gemaakt, te kunnen gaan afbetalen, wordt dan gesteld tegenover den arbeider van thans, die, door een ongeval getroffen, behoorlijk geneeskundig wordt behandeld en wiens loon voor 70 % hem wordt uitbetaald. Niet nage-laten wordt dan natuurlijk ook te wijzen op de altijd durende rente bij voortdurende ongeschiktheid tot werken.

En inderdaad is die ongevallenwet een verbetering voor tal van arbeiders, we zullen het niet ontkennen. Maar ook, bewijzen al de euvelen van die wet, al haar onvolkomenheden en gebreken, dat de bourgeoisie ook in dit opzicht op een koopje heeft willen handelen en niet heeft gewild afdoende, volledige zorg voor de gevolgen van bedrijfsongevallen.

Waardoor anders is het te verklaren, dat zooveel tienduizenden van arbeiders geheel van de werking

van deze wet zijn uitgesloten; de landarbeiders en de visschers zijn er twee groote groepen van, maar nog tal van andere groepen van arbeiders vallen evenmin onder hen, voor wier ongevallen deze wet zorgen zal.

De overdracht van de risico niet op de rijksverzekeringsbank, maar op particuliere ondernemingen, of op de patroons zelve, maakt, dat deze laatsten een onmiddellijk, geldelijk belang hebben gekregen bij het verzwijgen van ongevallen of van het te vroeg weer aan het werk gaan van den getroffene. Het is een der groote gebreken van deze wet, dat ze aan die patroons aanleiding geeft tot minder goede zorg voor hun getroffen werklieden, waarvan ze dan ook, zooals uit onderzoekingen gebleken is, trouw gebruik maken.

Bij voortdurende ongeschiktheid tot werken krijgt een getroffene een altijddurende rente. Maar de wet houdt, bij het bepalen van het bedrag daarvan, rekening met het geheele of gedeeltelijke verlies van de totale arbeidskracht, niet met het vak, waarin de getroffene zijn loon verdiende. Een arbeider, die een zijner voeten door een ongeval verliest, is in het algemeen niet geheel en al ongeschikt tot werken, hij krijgt dus ook niet de hoogste rente van 70 % van zijn loon. Maar hoe zal die arbeider zijn gedeeltelijke arbeidskracht kunnen gebruiken, als hij b.v. leidekker, of looper, of timmerman is. Ook hier is verbetering der wet in het belang van de arbeiders, zoodat meer wordt gelet op de meer of minder geschiktheid tot werken in het uitgeoefende vak.

Het ontbreken van de gelegenheid tot beroep bij ongevallen, die binnen 6 weken hersteld zijn, geeft eveneens aanleiding tot klachten; het bedrag van de uitkeeringen kon hooger zijn; de behandeling van de controleerende geneesheeren beter. Zoo zijn er heel wat verbeteringen te brengen in de ongevallenwet. Hoe krijgen we die? Vriendelijk vragen aan de regeerende klasse... helpt niets. Met aandrang wijzen op die gebreken... helpt evenmin iets. De heeren kennen de gebreken evengoed als wij. Die verbeteringen komen niet, als de arbeiders geen grooter politieke macht krijgen, maar voor de heeren moeten zwichten. En die grootere politieke macht krijgen ze, zooals in dit blad wel elders zal zijn aangetoond, door de verovering van het algemeen kiesrecht. Als alle arbeiders het kiesrecht hebben en ze gebruiken dat recht als een wapen in hun klassenstrijd, dan zal de bourgeoisie wel genoodzaakt zijn, ook in de ongevallenwet de verbeteringen te brengen, die wij eischen. Eerder zijn afdoende verbeteringen niet te wachten. K.

Uit het Buitenland.

Internationale invloeden.

Toenemende uitgaven voor het militarisme, stijgende belastingen op de volksbehoeften, reactie op politiek gebied, ziedaar de korte samenvatting van de politieke richting, waarin de heerschende klassen over de geheele kapitalistische wereld zich met steeds rasscher schreden bewegen. In Duitschland wordt de geheele politieke toestand beheerscht door het gekonkel der burgerlijke partijen om de financiële „hervorming” der financiën van het Rijk tot stand te brengen op een wijze, dat de lasten daarvan, die uitsluitend moeten dienen voor stijgende militaire uitgaven, zóó worden verdeeld, dat de arbeidende klasse het grootste deel, de verschillende bezittersgroepen een zoo klein mogelijk deel ervan te dragen krijgen. De toestand is hopeloos verward, doordat de verschillende partijen der bezitters elkaar in 't haar zitten over dit kleinere deel, dat zij zelf moeten dragen en over de soort van de belastingen, die zij 't arbeidende volk willen opleggen, maar één ding is, wat er ook gebeuren moge, zeker, de verbruiksartikelen der groote massa zullen opnieuw zwaar worden belast, met 400 miljoen minstens, met heel wat meer millioenen waarschijnlijk. En daarnaast stijgen door de bestaande rechten op graan de graanprijzen nog steeds, zoodat ze reeds weer hooger staan dan in het vorige jaar en een hongersnoodpeil bereikt hebben, terwijl de jonkers en de regeering heel koelbloedig aansturen op een tarievenoorlog met de Vereenigde Staten, welke oorlog de Deutsche industrie, die toch nog zwak is door de economische crisis, opnieuw groote schade zou toebrengen, alleen maar om de prijzen van het vee in Duitschland steeds hooger te kunnen opdrijven. Want de Amerikaansche Senaat wil den invoer van Deutsche fabrikaten zoo goed als onmogelijk maken door een nieuwe tariefwet, o. a. omdat Duitschland het Amerikaansche vleesch weert.

trachten het zoo laag mogelijk te houden, wilt gij uw arbeidstijd verkorten, niet dan na vaak bitteren strijd staan ze 't u toe en maken den arbeid des te intenser.

Dat niet alleen. Vooral in de industrie zijn de kleinere patroons langzamerhand verdwenen en hebben hun plaats moeten inruimen voor grotere; ja gansche industrieën zijn er die niet alleen in ons land, doch in nog veel sterkere mate daarbuiten in meer ontwikkelde industriële landen, in Duitschland, Amerika, Engeland e.a., een groot geheel zijn geworden. De patroons hebben zich in patroonsbonden vereenigd niet alleen, er zijn ringen, trusts en kartellen gevormd, die geheele bedrijven beheerschen, die het fabriceren van allerlei waren bijkans geheel in hun macht hebben.

Zoo de vakvereeniging niet sterk is, dan zijn de arbeiders in die bedrijven bijna willoos overgeleverd aan de willekeur van enkele dier grootindustrieelen, die over het wel en wee van tienduizenden en tienduizenden arbeiders beslissen, die om de macht in hun bedrijf in handen te krijgen geen middelen ontzien. Als de kolenbaronnen in Duitschland sluiten ze eenvoudig de mijnen, als dat in hun kraam te pas komt. En dat niet alleen.

Ze trachten ook andere lichamen dienstbaar te maken aan hun belangen. En de wetgeving en de justitie en het leger en de politie staan hun ten dienste. Wettelijke bepalingen, welke den toestand der arbeiders zouden kunnen verbeteren, worden eenvoudig door hun vertegenwoordigers in de regerende lichamen afgestemd. Tegenover overtredingen door hen gepleegd doet de justitie, waar ze dit maar eenigszins kan, een oog toe. Tracht ge door middel van de werkstaking, uw sterkste strijdmiddel, uw eischen af te dwingen, en de politie en het leger staan onmiddellijk tot hunne beschikking, om u uw actie te beletten, om de onderkruipers te beschermen; ja de wet is hun ook daarbij een middel, om u het posten te beletten, het staken zoo dit kan, onmogelijk, waar dit mogelijk is, moeilijk te maken.

Het patronaat vormt dus niet alleen door de concentreering der bedrijven, den grootst mogelijken en dikwijls onoverwinbaren weerstand tot de verwezenlijking van de eischen van den vakbond.

Zoudt gij ook niet naar een ander strijdmiddel uitzien? Het patronaat vormt zich een invloed tegen uw eischen ook buiten het bedrijf. Zijn klasse beheerscht de politiek tegen uw eischen, zet de justitie naar zijn wil. Het patronaat voert een klasseagitatie en strekt dit uit over elk gebied.

En gij meent nog steeds te kunnen volstaan met tegen hen alleen den strijd te voeren in uw vakbond!

Doch er is nog meer. We leven in het tijdperk van de machine.

Geen enkel vak is er, dat niet nu reeds of in den loop der eerstvolgende jaren door de machine is of zal worden aangegrepen. Overal beleven we technische revoluties, omwentelingen, die den geoefenden arbeider in het bedrijf overbodig maken. De machine doet zijn werk en de arbeider wordt er een stuk van, dikwijls met zijn vrouw en kinderen erbij. Hoe de vakbond ook het getal leerlingen tracht te beperken, het aantal werklozen stijgt in elk vak. Meer en meer moeten ook de best georganiseerde arbeiders met de best gevulde kassen tot de erkenning komen, dat ze niet in staat zijn de neerdrukkende gevolgen van het kapitalistisch stelsel tegen te houden.

Doch we kunnen, althans we moeten met dit korte woord, dat we tot u, leden der vakvereenigingen richten, volstaan. We meenen althans hierbij enkele dingen te hebben aangeerd, waaruit u noodzakelijk moet blijken, dat de vakbeweging op zichzelf tegenover velerlei machteloos, ja soms hulpeloos staat; niet dat zij overbodig is, ze is des te meer noodig, doch er is behalve haar strijd nog een andere strijd noodig om de klasse van 't patronaat doelmatig te kunnen bevechten, zoo dat de overwinning van het proletariaat verzekerd zij.

Gij hebt hetzelfde gezien. De crisis. Uw vakbond staat er machteloos tegenover. Ze kan in deze tijden geen veroveringen afdwingen. Ze is zelfs niet in staat de gevolgen voor haar leden weg te nemen, kan ze slechts verzachten.

De prijsstijging der levensmiddelen. De vakbeweging op zichzelf staat er machteloos tegenover. De vermeerdering uwer behoeften kan door den strijd van den vakbond alleen niet bevredigd worden.

De organisatie van het patronaat breidt zich dikwijls in even sterke, soms wel sterkere mate uit dan de uwe. Ze gebruikt voor de uitoefening van haar macht middelen, die de vakvereeniging niet ten dienste staan en concentreert zich bovendien tot geweldige machten, waarvan de bestrijding zelfs door den sterksten vakbond een uiterst moeilijke wordt.

De machine maakt den geschoolden arbeid voor een goed deel tot ongeschoolde, die weinig vakkennis vraagt; waardoor de vakbond uit den aard der zaak reeds veel zwakker staat tegenover het patronaat.

Ziedaar enkele zaken, enkele slechts der zeer belangrijke die we hebben aangestipt.

Is uw strijd in de vakbond dan overbodig, is ze nutteloos? 't Zij verre van dien. Die strijd belet althans dat de grens van uitbuiting door den kapitalist wordt overschreden, maakt den toestand van den arbeider onder de bestaande maatschappelijke inrichting zoo gunstig mogelijk.

Wij hebben u willen zeggen, dat ge slechts een deel van uw strijd voert. Gij als leden der vakbeweging zijt 't juist, die de eersten moet zijn, om dit te zien, en die de eersten moet zijn om onzen strijd te komen versterken, den strijd der sociaal-democratie.

Gij behoort reeds tot het strijdende proletariaat en we roepen u op den ganschen strijd mede te voeren, dien het bewuste proletariaat tegen het kapitalisme voert, niet alleen op economisch, doch ook op politiek gebied.

Wij vragen u u aan te sluiten bij de Soc. Dem. Partij.

datgene te geven, wat ze vroegen noch wenschten, en wat slechts in het belang was van de vijanden der arbeiders-klasse, van de ondernemers. De arbeiders hebben er, gelijk bekend, zich oorspronkelijk en voortdurend zoo sterk mogelijk tegen verzet. Wel hebben enkele mannen van de S. D. A. P. als Schaper en Troelstra die agitatie verzwakt; wel stemde bijv. de Kamerfractie van de S. D. A. P. vóór het artikel dat het beruchte staangeld sanctionneert, op den schijngrond dat dit artikel de hoogte van het staangeld beperkt, terwijl inderdaad het staangeld door dit artikel ten nadeele o. a. van den vakstrijd voor het eerst in de wet werd belichaamd; maar die Kamerfractie heeft toch ten slotte tegen de wet gestemd, terwijl heeren vrijzinnig-demokraten als Drucker en zelfs Limburg nog op het oogenblik de wet in bescherming nemen. Een wet, waarvan bij de interpellatie-Troelstra nog eens ten duidelijkste is aangetoond, hoe schandelijk hij voor de arbeiders werkt, en wat een buitenkansje ze voor de patroons is geworden om de georganiseerde macht van de arbeiders nog eens weer een beetje te knotten.

En zie, dit is eigenlijk de eenige sociale wet, die het proletariaat van de bourgeoisie in de laatste vier jaren heeft „gekregen”. Dachten de arbeiders nu in ernst dat ze zoo maar van een volgende regering, ze zij rechts of links, een wet op den tiensurendag, of staatspensioen, of een verbeterde woningwet of ongevallenwet zouden krijgen? Bij de Ongevallenwet evenals bij de Grondwetsherziening bedoelt de kapitalistenklasse u macht en recht te ontnemen, en staatspensioen of tiensurendag, zij kunt er zeker van zijn arbeiders, daarop krijgt ge eerst kans, als ge uw macht, uw politieke macht hebt weten te vergrooten. Te vergrooten niet in de eerste of eenige plaats door enkele zetels méér in het Parlement voor de S. D. A. P., maar voornamelijk door u eindelijk degelijk en vastbesloten te organiseren voor den kiesrechtstrijd, die langer zal duren dan deze verkiezingen. Daarom maakt u als antwoord op de slechte wet op het Arbeidskontraat gereed tot den duurzamen strijd voor het Algemeen Kiesrecht.

WP.

Een nieuwe Afdeling.

Maandagavond spraken te Enschede voor een goed gevulde zaal van arbeiders onze sprekers Gorter en Wijnkoop. Gorter behandelde de agrarische kwestie, de schoolkwestie, het militarisme en het Arbeidskontraat. Wijnkoop de liberalen en vrijzinnig-demokraten, de S. D. A. P. en den kiesrechtstrijd.

In debat kwam Leeuwenburg, die — het moet gezegd, daar wij thans ondervinding hebben van die dingen — het record sloeg van een onzakelijke, persoonlijke, zeer laag staande discussie. Over de hoofdzaak, de Marxistische politieke taktiek ten opzichte van de burgerpartijen, de verkiezings- en de kiesrechtstrijd wist Leeuwenburg niet één woord zelfs in het midden te brengen; zooveel te meer natuurlijk aan persoonlijke „argumenten” tegen Gorter, maar vooral tegen Wijnkoop. In één woord Leeuwenburg toonde zich ook in deze manier het type van een revisionist en waardig volger van zijn „grotere” voorgangers.

Voor de Soc.-Dem. Partij was de vergadering een succes. De „Tribune” werd gretig gekocht, eenige abonnees meldden zich aan, er kon zelfs een afdeling worden opgericht. Bestuur en propaganda dezer afdeling zullen nog deze week worden geregeld. Wij zijn er van overtuigd, dat de afdeling in deze streek met groote moeijlichkeiten zal hebben te kampen. Niettemin zullen wij handhaven en slagen.

Sluit u aan bij de S. D. P.,

Adres

M. MENSING, v. Eeghenlaan II, A'dam.

Een aanslag.

Wat de liberalen eigenlijk met Grondwetsherziening willen, leert men het best weten uit 't artikel „De Algemeen-Kiesrecht-Leuze” in het *Handelsblad* van 24 Mei jl. We lezen daar o.a.:

Bij kiesrechtuitbreiding tot algemeen kiesrecht (met uitzonderingen) zullen meer en meer de verlangens van de massa, die meestal slechts ziet wat dicht om haar heen is, tot uiting komen. Het is een voordeel die te kennen, wanneer maar het oordeel over de vraag of het mogelijk is ze te bevredigen, niet alleen van die massa afhangt. Kiesrechtuitbreiding, die een einde maakt aan kiesrecht-agitatie en de zekerheid geeft dat wenschen, in eenigszins

belangrijke mate in het volk levend, gehoord zullen worden, is van groot nut. Wanneer slechts daartegenover staat de bevoegdheid het practisch niet uitvoerbare, niet toe te passen zonder de noodige wijziging en beperking. Een volksvertegenwoordiging krijgt zodoende een eenigszins ander karakter. Maar dat is een doorvoering van de richting, waarin elke kiesrechtuitbreiding zich beweegt: steeds meer burgers spreken voor zichzelf, en eindelijk worden ieders wenschen gehoord, niemand is meer aangewezen op de welwillendheid van anderen, die naast hun eigene ook anderer belangen willen doen klinken, maar terwijl zoo steeds duidelijker en meer rechtstreeks de stem van het heele volk wordt gehoord, krijgt zij een minder beslissend karakter, omdat voor beslissen meer noodig is, dan wenschen, nl. ook wegen en weten.

Het brave bourgeoisblad wil een einde aan de kiesrecht-agitatie. Waar we van dien kant al zoo vaak gehoord hebben, dat er eigenlijk geen zoodanige agitatie is, een eigenaardige uitspraak! Naar onze meening duidt ze op niets anders dan op de vrees voor de onvermijdelijk komende kiesrecht-agitatie der arbeiders, waarin het Handelsblad natuurlijk voor het rustig doorgaan van handels-, beurs- en diamantwinsten reeds bij voorbaat door haar valsche Algemeen-Kiesrecht-leuze verzwakking wil brengen.

Het is een voordeel, zeggen de Boissevains verder, de verlangens van de massa door A. K. te leeren kennen, wanneer maar zij en hun klasse langs anderen weg mogen uitmaken, welke van die verlangens zullen worden bevredigd. En om ons tegeijkertijd A. K. te geven en aan dezen immers „billijken” wensch van de kapitalistenklasse te voldoen, — het Handelsblad, dat door politieke grofheid almeer zijn neus heeft voorbij gepreut, is, laten wij zeggen, eerlijk genoeg meteen mede te deelen hoe dat in zijn werk kan gaan. Welnu, zegt het blad, gij geeft aan de volksvertegenwoordiging A. K., maar ontnemt haar meteen het recht van beslissing. Laat haar dan wenschen zooveel zij wil, wij zullen uitmaken in de Eerste Kamer bijv. wat gegeven zal worden. Deze uitspraak van het Handelsblad wijst duidelijk op den aanslag, dien de liberalen in den zin hebben op de rechten des volks.

WP.

Onze houding ten opzichte van de S. D. A. P.

De S.D.A.P., de oude partij, mag door ons nog niet als een gewone burgerlijke partij worden beschouwd. Buitendien kan er geen twijfel zijn, of het Algemeen Kiesrecht, dat die partij als eerste punt in haar strijdprogram voert, is het onverzwakte proletarische kiesrecht voor mannen en vrouwen. Redenen genoeg, zoo meende met algemeene stemmen het jongste Kongres van de Soc. Dem. Partij, om onze partijgenooten en de arbeiders aan te raden reeds bij eerste stemming hun stem uit te brengen op de kandidaten van de S.D.A.P. voorzoover de Soc. Dem. Partij zelve geen kandidaten heeft gesteld.

Oppervlakkig bezien zou men kunnen vragen, waarom dan toch die nieuwe Soc. Dem. Partij, als de oude S. D. A. P. nog geen gewone burgerlijke Partij is en voor onverzwaakt A. K. den strijd voert? Wel arbeiders doodeenvoudig, omdat de S. D. A. P. toch ook niet meer de partij van het proletariaat kan worden genoemd. Ze heeft immers minstens van 1906 op haar Kongres te Utrecht tot 1909 op haar Kongres te Deventer in klimmende mate de democratie, in dit geval de vrije meeningsuiting, verhinderd en verloochend, met het doel om de proletarische strijdwijze bij uitnemendheid, den onverzoenlijken Marxistischen strijd namelijk, tegen de bourgeoisie te belemmeren. Helaas is die Partij, we hebben het steeds weer en ook in dit nummer weer aangetoond, daarin maar al te goed geslaagd. En toch berust onze onverzoenlijke politieke strijdwijze op de onverzoenlijkheid der economische tegenstellingen van kapitaal en arbeid, op de werkelijke grondslagen dus der maatschappij. Dus moet bij het proletariaat voor die wijze van strijden onbelemmerd propaganda gemaakt kunnen worden. Daar dit sinds het verbod van „De Tribune” in de S. D. A. P. niet meer kan, moet het buiten de S. D. A. P. in de de Soc. Dem. Partij geschieden.

En wat het Kiesrecht betreft, de weg dien de S. D. A. P. om dit doel te bereiken wil inslaan, is niet, zooals we ook in dit nummer aanwijzen, de beste, de kortste weg. Toch mag dit alles ons niet beletten, om daar waar wij geen eigen kandidaat hebben, den kandidaat der S. D. A. P. te steunen, daar, hoe zwak ook, de S. D. A. P. nog niet opgehouden heeft een ten deele proletarische partij te zijn.